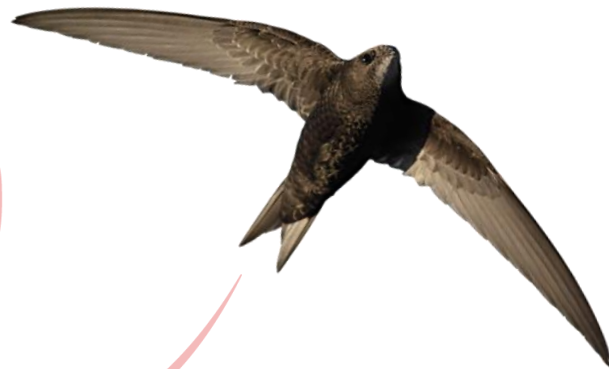

Netwerkbijeenkomst Circulaire bewonersinitiatieven

delen, lenen, ruilen en repareren

Welkom!

23 september 2025

Samen voor een mooie en
duurzame provincie Utrecht

Programma

19.00 uur Koffie en thee

19.15 uur Welkom en voorstelrondje

19.30 uur Rol NMU

Resultaten enquête 'behoeften bewonersinitiatieven'

Toelichting op aanvraag NMU bij Provincie Utrecht voor financiële ondersteuning circulaire bewonersinitiatieven

19.45 uur Nadere kennismaking en inventariseren kansen voor samenwerking

20.30 uur Drankje

Met wie zijn we hier?

Wie ben je?

Naam

Bij welk initiatief ben je actief?

Naam, plaats

Wat is het meest circulaire
wat je ooit hebt gedaan?

Mag klein of groot

Wat is je droom?

Voor over 5 á 10 jaar

*StadsWormerij
Repaircafe Brauhaus/Utrecht-
centrum
OFF TREND
Zero Waste Groene Hart
Stg. Duurzaam Woerden
Zero Waste Groene Hart
Eurowinkel
Zero Waste Nederland en Zero
Waste Utrecht
Repair Café Den Dolder
Gemeente Rhenen
Clothing loop.
Sieradenmaker van fietsband
(MMAakt)
Krijg de Kleertjes
RecycleSint
Vergroening schoolpleinen
Stichting De Terugwinning*

NETWERKBIJEENKOMST CIRCULAIRE BEWONERSINITIATIEVEN

Rol NMU

Algemeen:

Lobby & beleidsbeïnvloeding

Projecten & programma's; samenwerken

Ondersteunen bewonersinitiatieven

Circulaire Samenleving:

Input beleidsdocumenten, inspreken PS en gemeenteraden

Alliantie Cirkelregio Utrecht (sinds 2015)

Servicepunt bewonersinitiatieven

Opinie

Een groenere provincie begint bij de bewoners

Bewoners nemen steeds vaker het initiatief om spullen te delen, te repareren en de afvalberg te verkleinen. Met professionele ondersteuning bereiken ze echter veel meer stelt **Leke Benschop**.

Europa, het Rijk, provincies en gemeenten delen de ambitie om onze economie en samenleving circulair te maken: een Nederland waar geen afval meer bestaat, waar kringlopen gesloten zijn en waar we minder afhankelijk zijn van grondstoffen uit het buitenland. Hiervoor wordt momenteel beleid en wetgeving ontwikkeld. De provincie Utrecht stelt eind 2014 haar Middellange-termijnstrategie (2015-2015) voor de circulaire samenleving vast. Tot 5 september kan iedereen online reageren op het concept van deze strategie. Op 11 september debatteert de Statencommissie Bereikbaarheid en Energietransitie over het plan. We zien dat de provincie Utrecht zich vooral richt op circulair inkopen, circulair (ver)bouwen, ruimtelijk beleid, vergunningverlening en handhaving en samenwerking met bedrijven en kennis. Dit is een belangrijke en onmisbare inzet voor een circulaire samenleving. Maar deze transitie draait ook om mensen! Bewoners van onze provincie kunnen een belangrijke rol spelen bij het versnellen van deze transitie. Wij pleiten voor financiële ondersteuning van bewonersinitiatieven zodat ze zich kunnen ontwikkelen en professionaliseren.

Vergroenen

De belangrijke rol van bewonersinitiatieven wordt beschreven in verschillende onderzoeken en door ervaringsdeskundigen. Vanuit de Natuur en Milieufederatie Utrecht zien we al jaren dat lokale bewonersinitiatieven initiatief nemen: of het nu gaat om de energietransitie, het vergroenen van de wijk of het opzetten van een lokaal voedselsysteem, bewoners doen dit vaak samen, voor een moe-

Bewonersinitiatieven bereiken veel meer met professionele ondersteuning

wereld. We zien dat bewonersinitiatieven met professionele ondersteuning veel meer bereiken dan initiatieven die uitsluitend op vrijwilligers draaien.

Sonia Sans, adjunct-directeur van de Natuur en Milieufederatie Utrecht, zegt: „Beleidsmakers en politici, onderschat de rol van bewonersinitiatieven niet. Omarm en faciliteer ze! Zorg voor werkbudgetten en middelen voor professionele ondersteuning. Ook in de transitie naar de circulaire samenleving zijn bewoners actief en is hun inzet en betrokkenheid onmisbaar voor het slagen van de transitie.“ Bewonersinitiatieven die bijdragen aan een circulaire samenleving zijn sterk in opkomst. Denk aan kledingruil, gezamen-

lijke moestuinen, deelauto's en reparatiecafés. In de provincie Utrecht zijn onder andere initiatieven zoals Zero Waste Goedere Hart, die samen met vrijwilligers Afvalvrije Routes opzetten om verpakkingen wisselen te bevorderen. In Woerden is de 'we'velder' ontwikkeld en hebben vrijwilligers met vijf basisscholen en een buurtbus een grote Swapint-actie op touw gezet. In Utrecht alleen al zijn er veertien reparatiecafés.

De afgelopen jaren zijn energiecoöperaties zowel in omvang als in professionaliteit gegroeid. Ze ontwikkelden zich van kleine initiatieven tot professionele coöperaties die samen duurzame energie opwekken voor de hele wijk. Laten we de lessen van deze initiatieven gebruiken om de transitie naar een circulaire samenleving te versnellen door bewonersinitiatieven serieus te nemen en financieel te ondersteunen. Immers, bewoners zijn de belangrijkste motor van onze samenleving.

Leke Benschop is projectleider Gezonde Leefomgeving bij de Natuur en Milieufederatie Utrecht.

Servicepunt bewonersinitiatieven

Landelijk Servicepunt

Van de NMF's

Voor ondernemers en
bewoners.

Alleen of samen

Circulaire bedrijven

NMU

Alliantie Cirkelregio

Circulaire activiteiten

Servicepunt Circulair

Natuurlijk Isoleren

Podcast 'Déze mensen maken de wereld mooier'

Heel Nederland Repareert

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

83 respondenten

Mooie input om
programma vorm
te geven!

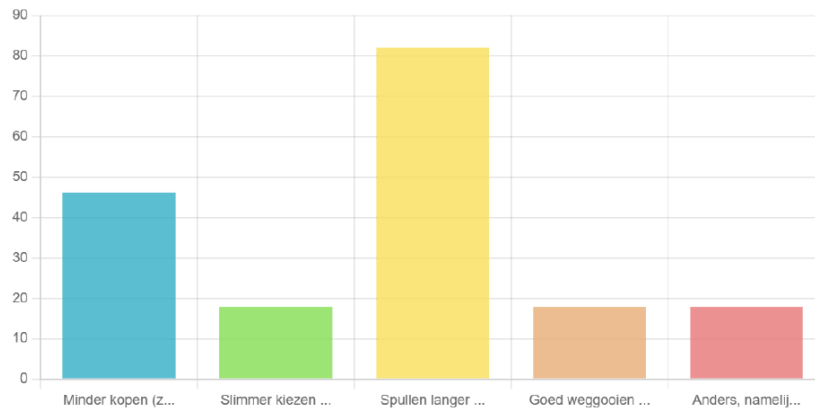

Recycle Sint Veenendaal
Repair Cafe Den Dolder
Clothing loop
Repair Cafe Terwijde
Eurowinkel
Repaircafe Utrecht Oost
Kledingtas, koop bio lokaal,
repareren ipv weggooien
Repair Cafés
De Wijkse Kledingruil
Repaircafe HR
Circulair de Bilt
Zero Waste Groene Hart
Repair Café Utrecht-Oost
Recyclebar
OFF TREND
Kledingruil
Wobbelbeurs
Stichting Speelgoedbank De Meern

Repair Cafe Vleuten - De Meern
Repair Café Nieuwegein
Repair Café Veenendaal
Weggeefwinkel, repaircafe
Repaircafe terwijde
Repaircafe brauhaus, kledingswap
en weggeefhuisje
Repair Cafe
Kids Clothingloop Leersum-
Amerongen
Bloemen uit de Pluktuin Zuilen
Kledingruil en clothingloop
Circulair de bilt
Hortus Populus

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Waar draag je aan bij?

46% (18)

Minder kopen (zoals
tweedehands kopen of
spullen delen)

18% (7)

Slimmer kiezen (zoals lokale
en duurzame producten
kopen)

82% (32)

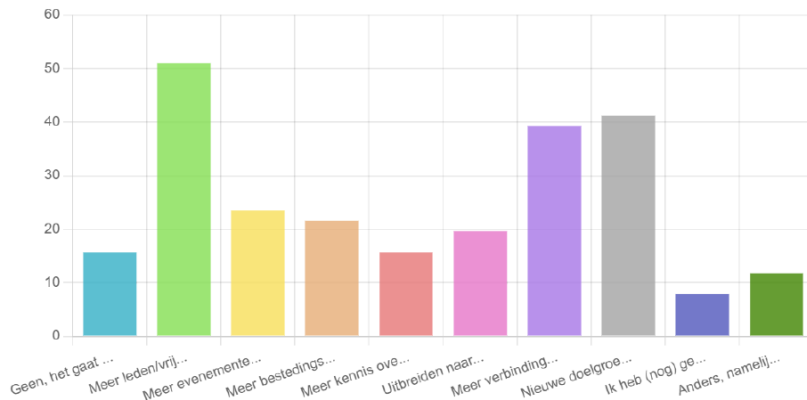
Spullen langer gebruiken
(zoals repareren of
hergebruiken)

18% (7)

Goed weggooien (zoals afval
scheiden of inzamelen)

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Welke ambities heb je?

16% (8)

Geen, het gaat goed zo

16% (8)

Meer kennis over bepaalde onderwerpen

51% (26)

Meer leden/vrijwilligers aantrekken

20% (10)

Uitbreiden naar andere circulaire activiteiten

24% (12)

Meer evenementen organiseren

39% (20)

Meer verbinding met andere initiatieven

22% (11)

Meer bestedingsruimte

41% (21)

Nieuwe doelgroepen aantrekken

ANDERS, NL:

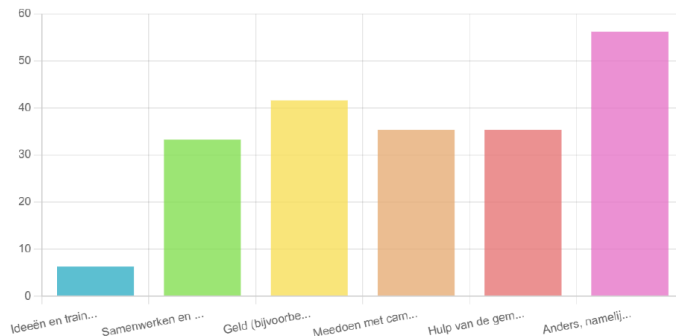
- Workshops over repareren
- Nieuwe locatie zoeken
- Meer bezoekers
- Elke school, bedrijf, buurthuis, ziekenhuis een recyclebar
- Op maat gemaakt bezoekersadministratiesysteem

DOELGROEPEN

- Jeugd en jongeren
- Leden van kerken
- Meer diversiteit
- Mensen onder de armoedegrens
- Nieuwe Nederlanders
- Kinderen
- Jongeren

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Wat heb je nodig?

6% (3)

Ideeën en trainingen
(bijvoorbeeld 'Hoe start ik een
Repair Café?')

33% (16)

Samenwerken en
kennisuitwisseling met
andere bewonersinitiatieven

42% (20)

Geld (bijvoorbeeld voor huur,
materialen of coördinatie)

35% (17)

Meedoen met campagnes
(bijvoorbeeld Heel Utrecht
Repareert of de Week van de
Circulaire Economie)

35% (17)

Hulp van de gemeente

56% (27)

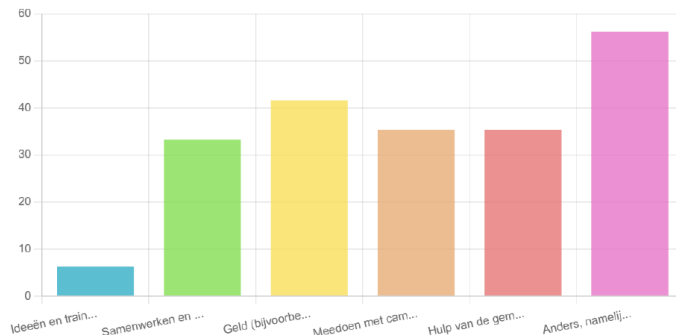
Anders, namelijk:

ANDERS, NL:

- Ingang bij scholen
- Betere coördinatie Repair Cafés
- Verbeterde circulaire kaart NMU
- Plekken om samen te werken
- Samenwerking met andere organisaties

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Wat heb je nodig?

6% (3)

Ideeën en trainingen
(bijvoorbeeld 'Hoe start ik een
Repair Café?')

33% (16)

Samenwerken en
kennisuitwisseling met
andere bewonersinitiatieven

42% (20)

Geld (bijvoorbeeld voor huur,
materialen of coördinatie)

35% (17)

Mee doen met campagnes
(bijvoorbeeld Heel Utrecht
Repareert of de Week van de
Circulaire Economie)

35% (17)

Hulp van de gemeente

56% (27)

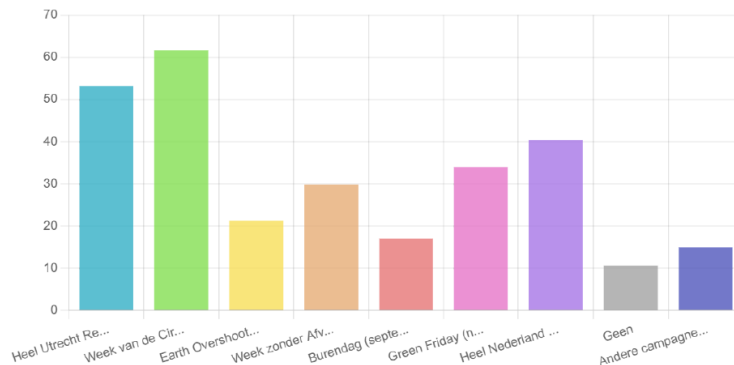
Anders, namelijk

ONDERSTEUNING DOOR GEMEENTE:

- Social media, marketing
- Bekendheid geven aan initiatief
- Zichtbaarheid voor bewoners
- (Financiële) middelen
- Aandacht voor hergebruik in het onderwijs
- Helpen bij vinden (nieuwe) locatie

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Met welke campagnes zou je willen meedoen?

OPMERKINGEN:

- **Dolgraag aansluiten, maar waar halen we de tijd vandaan?**
- Schooldagen voor duurzaamheid

53% (25)

Heel Utrecht Repareert

62% (29)

Week van de Circulaire Economie (maart)

21% (10)

Earth Overshoot Day (april)

30% (14)

Week zonder Afval (mei)

17% (8)

Burendag (september)

34% (16)

Green Friday (november)

40% (19)

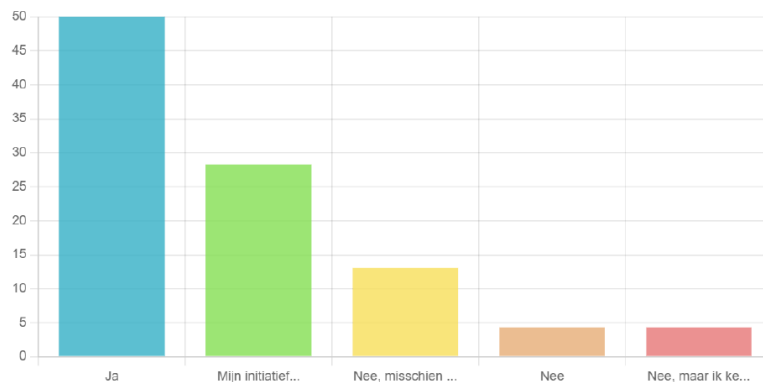
Heel Nederland Deelt (eventueel nog te ontwikkelen campagne)

11% (5)

Geen

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Wil je op een kaart vermeld worden met alle circulaire initiatieven?

50% (23)
Ja

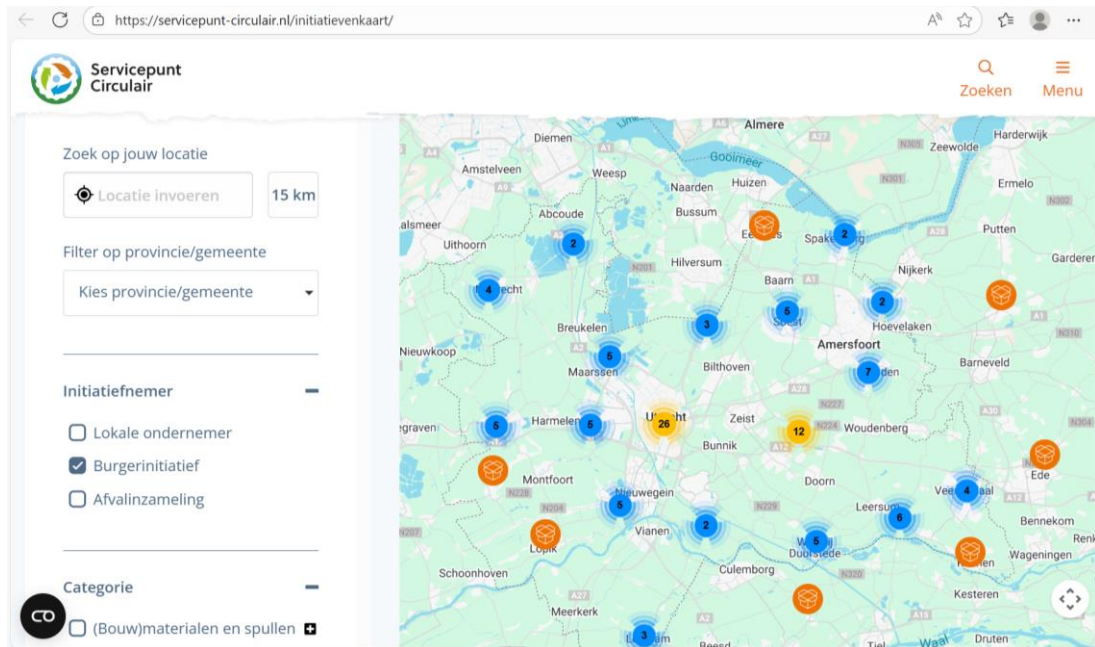
28% (13)
Mijn initiatief staat al op de kaart!

13% (6)
Nee, misschien later

4% (2)
Nee

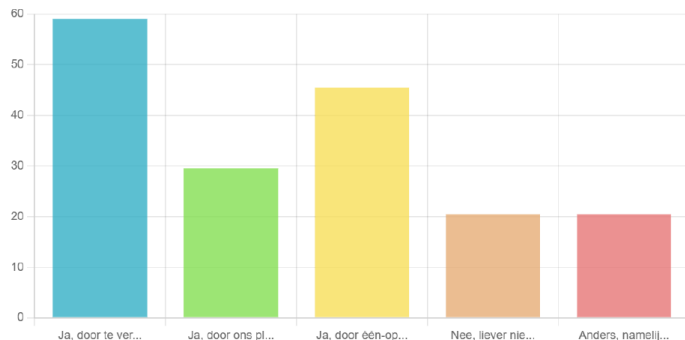
Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Wil je op een kaart vermeld worden met alle circulaire initiatieven?

Resultaten onderzoek behoeften bewonersinitiatieven

Wil je
ervaringen
delen met
anderen?

59% (26)

Ja, door te vertellen over het initiatief op een bijeenkomst

30% (13)

Ja, door ons plan van aanpak en/of andere relevante documenten (schriftelijk) te delen met andere initiatieven

45% (20)

Ja, door één-op-één advies te geven aan een ander initiatief

20% (9)

Nee, liever niet

ANDERS, NL:

- Kaart verbeteren met links die verwijzen naar info initiatief
- Georganiseerde rondleidingen tegen kleine vergoeding
- Kennis delen in verschillende stadia en context

Financiële ondersteuning circulaire bewonersinitiatieven

In MTS-CS: provincie benadrukt het belang van circulaire bewonersinitiatieven.

In Uitvoeringsagenda: organiseren prijsvraag voor circulaire bewonersinitiatieven.

Hiermee versterkt de provincie niet alleen deze initiatieven, maar ook de betrokkenheid van bewoners bij de transitie naar een circulaire samenleving.

Financiële ondersteuning circulaire bewonersinitiatieven

Totaal budget in de aanvraag voor 2025, 2026 en 2027 is 78.000,-

- Bedragen tot 2.500,- kunnen hele jaar door worden aangevraagd, waarbij initiatief maximaal twee aanvragen per keer mag doen.
- Bedragen boven de 2.500,- worden beoordeeld door jury die kijkt naar waarde en haalbaarheid. Zij kent één keer per jaar bedragen toe op een netwerkevent.

Financiële ondersteuning circulaire bewonersinitiatieven

Voorstel voor criteria:

- Het initiatief draagt bij aan één of meer van de vier thema's: Minder kopen, Slimmer kiezen, Langer gebruiken, Beter weggooien;
- Het initiatief vindt plaats in de provincie Utrecht;
- Het initiatief draait op minimaal 80% vrijwillige inzet;
- Het initiatief heeft opschalingspotentieel;
- Het initiatief is een inspirerend voorbeeld voor andere initiatieven;
- Het initiatief verbindt mensen met elkaar.

Nadere kennismaking & inventariseren kansen samenwerking

In vier groepjes uiteen – 3 keer 15'

Heb je tips of vragen hoe je (meer) vrijwilligers aan je initiatief bindt?	Heb je tips of vragen hoe je met andere initiatieven in je gemeente verbindt?	Heb je concrete vragen met betrekking tot je eigen initiatief?
Wat heb je nodig van anderen (bijv gemeente)?	Hoe delen we zo makkelijk mogelijk kennis & ervaring?	Heb je behoefte aan specifieke kennis / training?

NETWERKBIJEENKOMST CIRCULAIRE BEWONERSINITIATIEVEN

Afsluiting met een drankje

Ben je akkoord met delen foto's? Indien niet, laat het ons even weten.

Ben je akkoord met delen gegevens, zodat we een mooi netwerk vormen waar mensen elkaar weten te vinden? Indien niet, laat het ons even weten.

Wil je een podcast maken over jouw circulaire bewonersinitiatief? Dat kan, laat het ons weten.

Schrijf vooral nog ideeën en wensen op!

Zet **woensdagavond 15 april** vast in je agenda!

Déze mensen maken de wereld mooier - Podcast

In deze podcast-serie spreekt Ieke Benschop mensen uit de provincie Utrecht die op hun eigen manier de wereld een stukje mooier maken. Want steeds meer mensen gaan zelf aan de slag. Of het nu gaat om energie besparen, duurzame energie opwekken, de buurt vergroenen, lokaal voedsel verbouwen of werken aan een circulaire samenleving. Benieuwd wie dit zijn en hoe ze dat doen? Luister de podcast en laat je inspireren!

[DIRECT NAAR SPOTIFY](#)